

Grundig rensning øger effektivitet og stabilitet

Udsving: Jo bedre rensning af kornet, jo færre udsving og dyk i effektiviteten i soholdet. På Sjørup Svinefarm renses de normalt mellem en og tre procent skidt fra kornet.

Af Morten Thomsen
mot@landbrugsmediernes.dk
tlf. 33 39 47 51

Hver gang de nærmede sig bunden af en af de to kornsiloer, vidste driftsleder Brian Søndergaard, at der ville komme to til fire uger med ringere foderoptagelse, mindre mælkeproduktion og måske nogle kastninger eller udskudt endetarm hos søerne.

»Det oplevede vi, selvom vi næsten konstant tilsatte mellem et og to kg toksinbinder pr. ton foder«, fortæller han.

På ejendommen er der to kornsiloer til henholdsvis byg og hvede. De løber begge tomme cirka en gang i kvartalet, og et par uger før bunden var nået, begyndte problemerne i soholdet.

»Med to siloer, der hver løber tom en gang i kvartalet, var det faktisk en stor del af året, vi bøvlkede med kornet«, siger Brian Søndergaard.

Hidtil var alt foderkorn kørt over en tromlerenser før formaling, men den kunne ikke følge med, når man kom ned i siloens kegle, hvor der var mere skidt i kornet.

Tre tiltag

Derfor gik ejer og driftsleder sidste vinter og overvejede hvilke tiltag, de kunne sætte i værk for at undgå disse dyk.

De kom frem til tre tiltag, som de mente kunne gøre en forskel.

»For det første ville vi undgå at fodre med nyhøstet korn, så vi indførte to-tre måneders overgangskorn«,

Vores effektivitet er stigende, men vi ligger først og fremmest mere stabilt. Vi har ikke længere de dyk, når vi bruger det sidste korn i siloerne.

Brian Søndergaard, driftsleder

fortæller Mads Rauff Bjerre.

Derfor blev begge kornsiloer fyldt op kort før ny høst. Dermed nåede de hen forbi 1. oktober, før korn af ny høst kom ind i besætningen.

Dernæst tog de et kritisk blik på de to kornsiloer. De

var begge oprindelig gastætte siloer, men efter at have været i funktion op mod 30 år var de ikke længere tætte, og var heller ikke blevet brugt som gastætte siloer i de senere år.

»I sommer støbte vi derfor en ny bund i dem, så vi kunne belufte kornet«, fortæller Mads Rauff Bjerre.

På den måde kom siloerne til at minde om beluftnings-siloer, blot uden mulighed for omrøring.

Som det sidste punkt ville de for alvor gøre noget ved kornrensningen.

»Vi havde fundet ud af, at tromlerenseren ikke var tilstrækkelig effektiv i forhold til at fjerne toksiner, som nok var vores største problem«, forklarer ejeren, der undersøgte markedet for kornrensere.

Han kom frem til, at

Sigma renseren fra Skiold nok var den renser, der var i stand til at fjerne flest toksiner.

»Den var ikke blandt de billigste på markedet, men den virkede gedigen i opbygning og funktion«, fortæller Mads Rauff Bjerre.

Mobil løsning

Behovet for kornrensning er årligt på 5.000 ton til søerne og på 6.000 ton ved et planlager på en anden ejendom.

Derfor ville de gerne kunne flytte renseren fra soejendommen til den anden ejendom i høst. Det gjorde ikke installationen lettere.

»Vi havde udfordringer med at få plads til renseren i foderladen«, fortæller Mads Rauff Bjerre.

Løsningen blev at montere renser og aspirator på en jernramme, der kunne flyttes mellem ejendommene med en gummiged.

»I høst står renseren på ejendommen med planlageret og renses al korn, vi lægger ind der. Herefter bliver den flyttet til soejendommen indtil ny høst«, fortæller Mads Rauff Bjerre.

Rensers kapacitet er på 80 ton i timen, men da transportanlægget kun er dimensioneret til 40 ton, er renseren langt fra på sin maksimale kapacitet.

Effekt

Efter, at Sigma-renseren kom i brug i høst, kan driftslederen konstatere, at der er sket en klar forbedring i stalden.

Tidligere var de to siloer gastætte. I dag er de ændret til beluftnings-siloer, der fyldes 3-4 gange årligt med lagerfast korn.

»Efter, at vi har fået Sigma-renseren installeret, har vores produktion ikke længere de samme dyk«, fortæller driftsleder Brian Søndergaard (tv) og ejer Mads Raurff Bjerre .

1-3 pct. frarens

- Da tromlerenseren stod for al rensning, lå frarensningen på cirka 0,5 procent.
- Med Sigma-renseren er frarensningen steget og ligger typisk mellem en og to procent, men har også været helt oppe på tre procent.

Fordele

- Ved rensning fjernes sten, grus, støv, avner og lign. fra kornet.
- Jo grundigere man renser, jo flere toksiner fjerner man fra kornet.
- Ud over mere stabil produktion pga. færre toksiner er der også mindre slitage på snegle, slagler, sold, transportanlæg og alle dele af vådfodringsanlægget.

Kroner & Øre

3/4 mio. kr.
alt inklusive

Er en investering på trekvart mio. kr. dyrt for en effektiv rensning af sit foderkorn? Tja... det mener Mads Raurff Bjerre egentlig ikke.

Sigma-renseren udgør omkring det halve. Resten er de nødvendige transportsnegle, redlere og ikke mindst el-installation. At han valgte at gøre renseren mobil, gjorde heller ikke regningen mindre.

»Når vi laver en investering, vil vi også gerne have, at det hele spiller, når vi er færdige«, forklarer han.

Derfor har han også bestilt en lukket avne-vogn, der skal opsamle afrensningen, så det kan køres direkte væk fra ejendommen. Dermed undgår han en masse støv i foderladen og omkring ejendommen.

»Vi har ikke længere de dyk, når vi bruger det sidste korn i siloerne, og vores effektivitet er stigende, men vi ligger først og fremmest mere stabilt«, siger Brian Søndergaard.

Driftslederen har også bemærket, at der er færre driftsstop på vådfodringsan-

læggets pumpe og færre ødelagte membraner. Desuden holder møllens slagler, sold og andre sliddele væsentlig længere.

Personligt:

Mads Raurff Bjerre

”Vi skal et spadestik dybere”

Mads Raurff Bjerre er ikke færdig med at arbejde i kornrensning. Han tror nemlig, at der er meget omkring toksiner, som vi endnu ikke har styr på, og som han trods den grundige rensning af foderkorn alligevel kunne have glæde af at vide mere om.

»Vi har besluttet at tage flere toksinprøver i fremtiden«, siger han.

Da Sigma-renseren var installeret, forventede han og driftslederen, at det skulle være slut med toksinbinder. Derfor fjernede de fra den ene dag til den anden de to kg pr. ton toksinbinder, de tilsatte. Det var ingen god idé, så de var hurtigt på et kg pr. ton, og det niveau har de været på siden. Fremover vil de tage flere toksinprøver af kornet og graduere mængden af toksinbinder efter prøveresultaterne.

»Vi vil faktisk prøve at graduere iblandingen af toksinbinder, så vi øger mængden, hvis vi ved, at vi begynder at fodre med korn med højt toksinindhold«, forklarer han.

Mads Raurff Bjerre vil i den kommende tid være mere opmærksom på, om der er forskelle i forekomst af toksiner mellem sorter, og om dyrkningsmetoden har betydning for forekomsten.